

Izgalmak és élénk viták a törvényhatóság szombati közgyűlésén

Móra Ferenc és Nyilassy Sándor emléke — Napirend előtti felszólalás a nemzeti hadsereg tizenöt év előtti megalakulásáról és a román parlament történelemhamisításáról

A Mars-tér, a városi tisztviselők pótlékcsökkentése, a stefániai halászcserga, a zárszámadás — Vihar egy interpelláció körül

(2. Délmagyarország munkatársától.) A törvényhatósági bizottság szombaton délután tartotta meg áprilisi közgyűlését, amely iránt — bár napirendjeiről a legérdekesebb anyagot, a Mars-tér kövezésének ügyét még az előkészítés alatt levette a főispán — elég nagy érdeklődés nyilvánult meg. A főispán negyed 5 órakor nyitotta meg az ülést. Amikor megjelent a teremben, a baloldali karzatról a Csaba Bajtársi Szövetség tagjai éljenzéssel fogadták.

Baranyi főispán bejelentette, hogy Schiffer Antal törvényhatósági bizottsági tag meghalt, helyébe dr. Csányi Mátyást hívta be a polgármester.

Napirend előtti

Dr. vitéz Gárgyán Imre napirend előtti felszólalásában arról emlékezett meg, hogy másfélévtizeddel ezelőtt, május 7-én foglalta vissza a tiszti század a Mars-téri laktanyát a vöröskőtől. A közgyűlési teremben ülésezett 15 évvel ezelőtt a Nemzeti Bizottmány, itt jelentette be Horthy Miklós a nemzeti hadsereg megalakítását. A tizenötödik évforduló alkalmából hódolattal fordul a kormányzó felé és ragaszkodó hűséggel — mondotta — Gömbös Gyula miniszterelnök felé.

Dr. Vinkler Flémér napirend előtti felszólalásában a román parlament revízió-ellenes történelmi hamisításait tette szóvá. Titulescu száján keresztül a Balkán nyilatkozott meg. Ezeket a modern, frakos banditákat méltán sorozhatjuk a régi oláh bandavezérek közé. Galád rágalmaikkal szemben talán szükségtelen is védekezni. De a sértések mellett nem haladhat el némán ez a város sem, amelynek tornyáról tiszta időben

látni lehet Titulescu hazáját. A tünetek biztatóak, a didergő félelem szimptomái. Legyen a fölháborodás, a megvetés szava, a jövőbe vetett szilárd hit megnyilatkozása. (Taps.)

Baranyi Tibor főispán megállapítja, hogy a közgyűlési teremben megnyilatkozó lelkesedés azt jelenti, hogy az egész város csatlakozik a tiltakozáshoz. (Helyeslés.)

Móra Ferenc és Nyilassy Sándor emléke

Ezután dr. Tóth Béla főjegyző a város két nagy halottjáról, Nyilassy Sándorról és Móra Ferencről emlékezett meg. Az emlékbeszédet áhítatos csöndben, állva hallgatta végig a közgyűlés.

— Nyilassy Sándor és dr. Móra Ferenc életük javában, serkentő sikereik díszeiben és munkájuknak ragyogásában hagytak itt bennünket — mondotta. — Ha van igazságtalan halál, az ő korai elmulásuk az, mert nekik még sok dolguk lett volna az életben, hivatásuk és küldetésük. Nyilassy Sándor és Móra Ferenc elhunytával nélkülözhetetlen veszteség érte nemcsak városunkat, de pótolhatatlan veszteség haláluk a magyar nemzetre és az egész kultúrvilágra.

— Nyilassy Sándor izzig-vérig magyar művész, a szinköltészet mestere jelentős helyet vívott ki magának a művészet terén, teremtő erejével és alkotó tehetségevel, megjelenésével új iskola nyílt a magyar pikturában és színekben pompázó képeivel elismertette a magyar művészetet. Móra Ferenc nagy volt mint

utazott. A magyar határnál ámulva vette észre mennyire idegen lett itthon. Törve beszélt anyanyelvét, mert az elmúlt tizenhat esztendő alatt jobbára olasz, francia társaságokban forgott. Budapestben gyászruhában nyitott be egyik rokonához.

III.

A harmadik ura bankár volt. Ez az ötvenéves rideg, mohó agglegény egy nagy társaságban találkozott vele. Mihelyt megpillantotta, vonzotta ennek a még mindig fiatal asszonynak a sápadtság, homloka körül a szenvedés mindentudó jele, elmúlt élete egy vidéki birtokon, melynek eladásáról maga is hallott valamit s a nemzetközi fölény és csiszoltság, mely minden mozdulatából kisugárzott. Ugy érezte, méltó felesége lehetne, nála kitűnően tudna „reprezentálni.”

Erzsébet levágatta haját, kamaszfürtjét megfestette. Brillians nyakékkal, igazgyöngyfülbevalóval az asztalfőn trónolt a haute finance körében, azokon a pénzügyi estélyeken, melyeken parfüm- és cocktail-t szolgálnak föl, tapeur-ök és jazzek játszanak s operacénekesek énekelnek. Bágyadtan hordozta körül gépies mosolyát. Fogadta a feléje röpülő bókákat s minden szavát latra vetve udvarolt a pénzfejedelmeknek. Vesébe, pénztárcákba látott. Mindenkiről tudta, hogy „jó”-e és hogy mennyire „jó.” A számok világában élt. Azokat a lengő kalászkokat, melyeket első férje buzaföldeiről ismert s második férje képeiről, reggelente, mikor megérkeztek az ujságok, hátul a közgazdasági rovatban kereste a gabonatözsde számoszlopai és ártolyamai között.

Volt tizenegy szobája, jour fixe-e, több palotája, párizsi szakács, márvány fürdőmedencéje, inasa és ajtónállója, két komornája, Rolls-Royce-a, francia és angol társalkodónője, villája a rózsadombon és a Balatonnál, egy kilenclámpásos rádiója, állandó masseuse-e és három farkaskutyája. Londonba repültek a fontosabb tárgyalásokra. Tavaszal Spanyolországba tettek autókörutat. Egy telet Egyiptomban töltöttek.

Mindez azonban nem volt elég. A mozgás izgatta, az ütem és az üzem, a tőzsdei rohamok és ostromok, a diadalmas hajrá, mindig tovább és tovább. Azokat, akik az utcán bandukoltak, e nagy

színjáték bábainak tekintette. Csak az ura élt igazán.

Vagyonát ez öt év alatt megkétszerezte. Utána egy kis lanyhulás mutatkozott, egy kis visszarakás, de utána egy semmihez se hasonló föllendülés. Folyton „adott”, „adott”, mikor mindenki azt várta, hogy „vesz.” De egy napon, máról-holnapra elvesztette mindenét.

Erzsébet zokszó nélkül eladatta ékszereit, palotáit, villáit. Ugy rémlett, hogy az „ügy” egy-két hét alatt tisztázódik.

A bankár is ezt remélte. Egy délelőtt bizakodva ment föl irodájába. Fölszólította Berlint, majd Bécsét, utána ismét Berlint. Amíg beszélt a telefonon, egy cella jelent meg előtte, egy prices, meg egy takaró. Nyugodtan tette le a kagylót, elszívott egy szivart, a páncélszekrényéhez lépett, onnan kivette forgópisztolyát s halántékán lötte magát.

Felesége zokogva csókolta a halott kezét.

IV.

Budán egy kétszobás udvari lakásban élte le hátralevő napjait, egyedül.

Kétségbeesetten vágyakozott a fia után. Hosszu leveleket írt, hogy mennyire szeretné látni, egyetlenegyszer látni ebben a hamar muló életben. Az csak dollárokat küldött haza, de ő maga nem jött. Folyton ígérgette, hogy majd karácsonykor, anyuskám, de karácsonykor azt írta, hogy majd husvétkor anyuskám s husvétkor azt, hogy majd jövő karácsonyra.

Erzsébet megöregedett. Görnyedten járt a szobában botal. Kezén kiütözköztek a kemény, kék erek.

Utolsó éveiben légzési nehézségei voltak, szédülései, szivrohamai.

Mikor közeledni érezte halálát, fölébredt benne egykori vallásossága. Papot hivatott, hogy magához vegye a haldoklók szentségét.

Fiatal, gyermekarcu pap lépett be, rajongó kék szemekkel.

— Bűnös vagyok lelkiatyám — rebegette Erzsébet. — Nagyon bűnös vagyok — és sirva fakadt.

— Gyónjon meg, — szólt a pap. — Isten az ő végtelen irgalmában megbocsátja bűneinket. Mi-
ben vétkezett?

**Fehér cipő
9.50**

**Szandolett
6.80**

**Bocskor
4.90**

**HA-HA Kelemen
u. 12.**

író, kitűnő volt mint költő, élvezetes volt mint előadó, európai hírvolt mint régész. Munkásságával magára vonta az irodalmi és tudományos világ érdeklődését és őszinte bámulatát.

— Siratjuk őket temérdek könnyel és mély-
légséges fájdalommal. Minaképpen a földi életből közvetlenül létek át nemcsak az örökkévaló-

— Vétkeztem, — mondta Erzsébet. — Vétkeztem Isten és ember ellen. Kevély voltam. Önző voltam. Istenitettem, elkényeztettem egyetlen gyermekem és nem törődtem vele. Puha voltam, könnyelmű. Kemény és könyörtelen. Pazaroltam a pénzt és fukarkodtam. Tékozló voltam. Zsugori voltam.

A pap a matróna arcára pillantott. Nem értette miként bálványozhatja valaki a fiát, aki elhagyja s miként lehet valaki egyszerre puha és kemény, tékozló és zsugori. Magyarázatot kért.

Erzsébet dadogott:

— Én... én... én....

Tovább azonban nem jutott. Ámulva kutakodott homályosuló elméjében, abban a borzalmas zür-zavarban, ellenmondásban, mely egy emberi élet, azon tűnődve, hogy ki is volt ő ezen a földön, hogy mi is volt ő De ezt nem tudta.

A pap azt hitte, hogy a haldokló félrebeszél. Feléje hajolt. Megfogta hidegülő kezét. Így szólt:

— Imádkozzék velem, Mi Atyánk ki vagy a mennyekben.

A haldokló utánamondta:

— Mi atyánk ki vagy a mennyekben.

Most a pap keresztet írt a levegőbe. A megbocsátás és föloldozás ígét susogta:

— Ego te absolvo in nomine Patris et Filii et Spiritus sancti.

Erzsébet még mindig mély töredelemmel imádkozott, viaskodva büntudattal és önváddal.

Ekkor fönn, a szoba egyik sarkában, a cserépkályha fölött, megjelent egy angyal. Egy nagy, erős angyal, tárt, fehér szárnyal, szépséges, bajnoki férfítettel, mert az angyalok mind nagyok, mind erősek és mind férfiak.

Harsány hangon szólt hozzá, bátorítva őt.

— Erzsébet, a te bűneid meg vannak bocsátva. Aldott vagy te a gyarló földi asszonyok között. Aldott vagy, mert megfellekedtél önmagadról. Aldott vagy, mert szétszórtad lelkedet, úgyhogy semmi se maradt. Aldott vagy, mert elvesztél azokban, akiket szerettél s most halálod óráján magad se tudod, hogy ki voltál ezen a világon. Aldott vagy, mert egészen nő voltál, mert cseléd voltál, a jószág alázas cselédje, hasonlatos a legmagasztosabb cselédhez, az Ur szolgálóleányához. Aldott vagy Erzsébet s ott fönn várnak téged.